

Motion till riksdagen
2008/09:A380

av **Yilmaz Kerimo m.fl. (s)**

Ett värdigare flyktingmottagande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över lagen om eget boende (EBO).¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra matchningen och svenska för invandrare (sfi).²
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sanktioner mot oseriösa arbetsgivare som exploaterar människor.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förhindra diskrimineringen på arbetsmarknaden.

¹ Yrkandena 1 och 3 hänvisade till SfU.

Fel! Okänt namn på

² Yrkande 2 hänvisat till UbU.

Motivering

Stockholmsregionen och Sverige måste bättre välkomna nya svenskar och ta till vara deras kunskaper och resurser. Utgångspunkten för migrationspolitiken måste vara att ta till vara fördelarna i att människor söker till Sverige och Stockholmsregionen. Samtidigt måste vi också finna lösningar på de svårigheter som kan uppstå i migrationens spår.

Ett Stockholm som växer kräver fler människor som arbetar inom vården, kunniga hantverkare som bygger och ingenjörer som utvecklar. Inom vissa sektorer kommer vi i Stockholmsregionen att ha en stor arbetskraftsbrist i framtiden och ser tendenser till det redan nu. I ett sådant läge är migrationen en viktig länk till att bygga framtidens Stockholm och en lösning på framtidens utmaningar. Men då krävs att vi välkomnar människor till Stockholmsregionen. Att kommuner som Södertälje under 2007 tog emot 1 326 flyktingar samtidigt som Nacka samma period tog emot 77 flyktingar ger motsatt effekt och ökar segregationen i regionen. För att stödja de kommuner som tar ansvar bör en solidaritetsbonus införas.

Att ställa hårdare krav på flyktingarna och skuldbelägga flyktingarna som den borgerliga regeringens politik innebär löser inte problemen med ett värdigt mottagande. Det är inte bristen på krav som gör att företagen inte anställer högt utbildade och meriterade personer, utan det är dessa personers hudfärg och annorlunda klingande namn som är mer avgörande. Det är heller inte brist på krav som gör att kommunerna inte tar ansvar för ett gemensamt flyktingmottagande.

Se över EBO och inför ett maxtak för ett bättre mottagande

Flyktingmottagandet styrs i det stora hela av EBO-principen. Enligt statistik från Migrationsverket avstår 75 procent av de nyanlända från att välja alternativet anläggningsboende och istället söker de sig till en kommun på egen hand genom EBO-principen.

De flesta flyttar in hos släkt och vänner, utan att flyktingarna känner till om det finns lediga lägenheter, om det finns plats i skolan eller om flyktingarna kan få ett arbete och försörja sig. Ingen rådgivning eller information ges till flyktingen om kommunernas ibland väldigt svåra förhållanden. Resultatet är att 75 procent av dagens flyktingar väljer en kommun utan att känna till förutsättningarna på arbets- eller bostadsmarknaden. Kommunen avtalar om antalet anläggningsboenden för asylsökande, men inte för dem som väljer boende genom EBO-principen. Det innebär att kommunen inte haft någon möjlighet att förutse, förbereda eller planera ett mottagande av handläggare, sfi-undervisning, plats i skolan eller arbetsmarknadsåtgärder för personer som flyttar till kommunen genom EBO-principen.

Fel! Okänt namn på

De negativa effekterna ser vi i kommuner som Södertälje, Malmö, Göteborg och Stockholm där EBO bidrar till ett uselt mottagande för nya flyktingar. Extrem trångboddhet och barns möjligheter till utbildning är några av problemen som uppstår. Det finns många exempel på hur det kan bo upp till 15 personer i en trerumslägenhet. Skolor som varje månad får nya elever ger sämre studiero och begränsar möjligheterna för eleverna att tillgodogöra sig kunskap. Bara till Södertälje har det kommit ca 7 000 irakier.

Denna bild ska ställas mot kommuner som exempelvis Vellinges, Danderyds och Täbys ansvarstagande. Det moderata kommunalrådet i Danderyds förklaring till att de inte kan ta emot fler flyktingar än de 35 som man tagit emot är att kommunen inte kan erbjuda ”billiga” lägenheter.

Att avskaffa EBO-principen handlar inte om att förhindra eller tvinga människor till kommunarrest utan förhindra att de hamnar i en kommun som inte kan eller har möjlighet att planera för ett värdigt mottagande. EBO-principen matchar inte människors kompetens med kommuner eller regioner behov av arbetskraft. Snarare förhindrar och försvårar principen för den nyanlände, kommunen, arbetsförmedlingen och näringslivet att på bästa sätt förbereda och ge möjligheter att så snabbt som möjligt komma in på arbetsmarknaden. I slutändan är det flyktingarna som får betala priset genom ett sämre mottagande. Den stora obalans som råder mellan kommunerna måste därför förändras.

Vi vill avskaffa EBO och införa ett kommunalt maxtak för flyktingmottagandet. Det skulle kunna bidra till att minska trycket på de kommuner som idag står för den största delen av flyktingmottagandet. Det skulle också öka trycket på de kommuner som idag väljer att inte bidra till flyktingmottagandet. Vi anser också att det regionala ansvaret behöver förstärkas. Ett ökat regionalt ansvar skulle bidra till en bättre balans mellan kommunernas mottagande i länen.

Investera i yrkesinriktade svenskutbildningar, så kallade sfx-utbildningar

Svenska för invandrare (sfi) måste bli mer invidanpassad och flexibel så att det går att kombinera med arbete. Fler nivåer som är anpassade utifrån utbildningsnivå och yrkeserfarenhet är nödvändiga för att snabba på möjligheterna till jobb. Valideringen av utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet måste förstärkas redan vid mottagandet så att den asylsökande i sin introduktion snabbt kan komma i utbildning och praktik. För flyktingar med akademisk bakgrund bör högskolor och universitet ges ett särskilt ansvar för kompletterande utbildning som kan matchas mot jobb i exempelvis bristyrken.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 oktober 2008

Yilmaz Kerimo (s)

Nikos Papadopoulos (s)

Anders Ygeman (s)

Carina Moberg (s)